

Latvijas Republikas tiesībsargs

Baznīcas iela 25, Rīga, LV-1010, tālr.: 67686768, e-pasts: tiesibsargs@tiesibsargs.lv, www.tiesibsargs.lv

Rīgā

2020.gada 11.augustā Nr. 1-5/139

Tieslietu ministrija
tm.kanceleja@tm.gov.lv

Datu valsts inspekcija
info@dvi.gov.lv

Latvijas Republikas Iekšlietu ministrija
kanceleja@iem.gov.lv

Latvijas Republikas Labklājības ministrija
lm@lm.gov.lv

Par videonovērošanas tiesisko regulējumu

Latvijas Republikas tiesībsargs ir saņēmis Datu valsts inspekcijas vēstuli (reģistrēta 31.07.2020 ar Nr.6-1/587), kura adresēta Tieslietu ministrijai, Iekšlietu ministrijai, Labklājības ministrijai un tiesībsargam. Vēstulē Datu valsts inspekcija (turpmāk arī - DVI) vērš uzmanību uz problemātiku, kas saistīta ar videonovērošanu privātpašumos un publiskās vietās. DVI norāda, ka bieži saņem vēstules no personām par kaimiņos uzstādītām videokamerām un iespējamu privātās dzīves neaizskaramības pārkāpumu. Vēstulē atspoguļota arī situācija par filmēšanu bāriņtiesas telpās un ieraksta publiskošanu. DVI ieskatā būtu lietderīgi apsvērt priekšlikumu izstrādāt normatīvo regulējumu, kas aptvertu videonovērošanu (un filmēšanu) iestādēs un privātpašumos, skaidri definējot noteikumus minēto darbību veikšanai un nosakot atbildību par šo noteikumu neievērošanu.

Saskaņā ar Tiesībsarga likuma 11.pantu tiesībsarga funkcijas ir veicināt privātpersonas cilvēktiesību aizsardzību, kā arī jautājumos, kas saistīti ar cilvēktiesību un labas pārvaldības principa ievērošanu, atklāt trūkumus tiesību aktos un to piemērošanā, kā arī veicināt šo trūkumu novēršanu.

Personas datu apstrāde, tostarp videonovērošana, ietilpst privātās dzīves tvērumā. Jautājums par videonovērošanas veikšanu publiskās, daļēji publiskās telpās, kā arī privātās teritorijās ir tiesībsarga redzeslokā un tas ir aktualizēts jau kopš 2011.gada. 2013.gadā tiesībsargs vērsās pie Tieslietu ministrijas, akcentējot problemātiku, kas

saistīta ar videonovērošanu ieslodzījuma vietās (uz mūžu notiesātajām personām), psihoneiroloģiskajās slimnīcās un sociālās aprūpes centros, kā arī izglītības iestādēs. Tieslietu ministrija tika aicināta izstrādāt normatīvo regulējumu attiecībā uz minēto personu grupām.

Tieslietu ministrija 2014.gada 11.augustā savā atbildes vēstulē (Nr.1-17/3107) tiesībsargam informēja par tikšanās ar attiecīgo nozaru pārstāvjiem un nozaru iekšējā regulējuma iespējamiem grozījumiem vai informatīvo kampaņu veikšanu. Tomēr grozījumi esošajā tiesiskajā regulējumā vai jauna normatīvā akta izstrāde attiecībā uz videonovērošanu netika veikta.

Kā jau uzsvērts DVI vēstulē, *2016.gada 27.aprīļa Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK* (Vispārīgā datu aizsardzības regula) ietvertie noteikumi ir vispārīgi un nesatur konkrētus noteikumus, pēc kuriem iespējams izvērtēt videonovērošanas un filmēšanas pieļaujamību tādās vietās kā, piemēram, bāriņtiesā, ieslodzījuma vietā, psihoneiroloģiskajā slimnīcā, sociālās aprūpes centrā, izglītības iestādē. Minētajās iestādēs var tikt apstrādāti īpašu kategoriju datu un bērnu dati. Pārziņi vai personas datu apstrādātāji, filmējot un dažkārt arī materiālu publicējot, ne vienmēr rīkojas bērna labākajās interesēs (bieži vien arī neapzināti).

Tādējādi tiesībsargs atbalsta Datu valsts inspekcijas ierosinājumu izstrādāt videonovērošanas normatīvo regulējumu, skaidri definējot prasības minēto darbību veikšanai. Sākotnēji būtu lietderīgi apspriest minēto jautājumu, kas saistīts ar videonovērošanas veikšanu iestādēs un privātīpašumos, ar iesaistītajām pusēm.

Ar cieņu

Tiesībsargs

Juris Jansons

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu